

راهنمای تشخیص و ارزیابی نظریه کارشناسی

ویژه کارشناسان رسمی دادگستری (کشاورزی و منابع طبیعی)

شامل ارزیابی، تأمین دلیل و برآورد خسارت

مؤلف: مهندس غلامرضا تقوی

کارشناس ارشد باغبانی

کارشناس رسمی دادگستری

سرمایه گذار:

مؤسسه حقوقی جتر قانون

شناسنامه کتاب:

عنوان کتاب: راهنمای آرایه نظریه کارشناسی ویژه کارشناسان رسمی دادگستری (کشاورزی و منابع طبیعی)

نویسنده: مهندس غلامرضا تقوی

ناشر: انتشارات مهید

نوبت چاپ: اول-پاییز ۱۳۸۹

شابک: ۹۸۷-۶۰۰-۹۱۷۹۷-۴-۹

تیراژ ۱۰۰۰ جلد

بهای پشت جلد: ۵۰۰۰ تومان

نشانی: ورامین بلوار شهید قدوسی ۲۰ متری نامجو شماره ۴۹

تلفن واحد فروش: ۰۹۱۹۱۹۱۳۱-۷ (پژمان جعفری)

<http://mahbodpub.vcp.ir>

سرشناسه: تقوی، غلامرضا، ۱۳۴۹-

عنوان و نام پدید آور: راهنمای تشخیص و آرایه نظریه کارشناسی/تألیف غلامرضا تقوی.

مشخصات نشر: ورامین: مهید، ۱۳۸۹. شابک: ۵۰۰۰۰ ریال ۹۱۷۹۷-۳-۹۸۷-۶۰۰-۹۱۷۹۷-۴-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیبا موضوع: کارشناسان دادگستری - - ایران - - شرح وظایف،

موضوع: کارشناسان دادگستری - - وضع حقوقی و قوانین - - ایران

رده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ۷۲/۷۲۶/۱۶ KMH

شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۹۹۴۷۰

رده بندی دیوی: ۳۳۷/۵۵-۶۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیش‌گفتار.....
۳	مقدمه.....
۵	فصل اول- نقش کارشناسان در روند دادرسی.....
۴۱	فصل دوم- تشخیص و ارزیابی.....
۱۲۳	فصل سوم- اصول گزارش نویسی.....
۱۷۳	فصل چهارم- سایر مکاتبات.....
۱۸۵	فصل پنجم- گزیده‌ای از فرهنگ لغت حقوقی.....
۲۰۲	چارت تشکیلاتی قوه قضایی.....
۲۰۴	منابع و مأخذ.....

پیش‌گفتار

داشتن یک الگو برای نوشتن همواره از ضروریات و ملزومات یک نویسنده است به‌طوری‌که برای همه کسانی که برای اولین بار شروع می‌کنند این موضوع قصه‌ای به دنبال دارد. قصه از آنجا آغاز شد که: یک روز برگ‌های که تیزی پایه‌های گیره فلزی‌اش آن را پاره کرده بود به دستم رسید، آرم دادگستری و درج درشت کلمه اخطاریه، کم مانده بود پس بروم تازه فهمیدم کارشناس شده‌ام، به سختی جملات داخل کادر را که خیلی هم خوش خط نبود خواندم.

این ابتدای سرگردانی و چه کنم چه کنم بود که بالاخره پایم به دادگستری باز شد و اولین ابلاغ را دریافت کردم. پس از بازدید و به اصطلاح معاینه فنی محل برای نوشتن به دنبال یک الگو گشتم حتی یک نمونه نظریه کارشناسی یا راهنمای نگارش در دسترس نبود. آنچه که به نظرم درست می‌آمد را پس از طراحی و الگو برداری دست مایه اولین نظریه کارشناسی کردم. مدت‌ها گذشت و این سؤال برایم بی‌پاسخ مانده بود که چرا تاکنون یک راهنمای نگارش نظریه کارشناسی تدوین و نگارش نگردیده و یا اگر هم هست سهل‌الوصول نیست. از این‌رو پس از چندین سال کار کارشناسی تصمیم گرفتم تجربیات و یادداشت‌های خود و تعدادی از همکاران را برای کارشناسان رسمی که به تازگی وارد این جرگه می‌شوند، گردآوری نمایم.

در هر صورت این راهنما تدوین گردیده و مثل هر ساخته دست بشر خالی از نقص و اشکال نیست. امید است از راهنمایی‌های کارشناسان با تجربه و دوستان حقوقدان بهره‌مند گردم. اینک لازم می‌دانم از همه کسانی که در نگارش این مجموعه صمیمانه مرا یاری دادند نامی ببرم و تشکر کنم. از آقایان صفا قاضی دادگستری، احسان باب زن دانشجوی حقوق، مهندس صادق‌نژاد و مهندس همتیان کارشناسان رسمی دادگستری نهایت قدردانی و تشکر را دارم.

مقدمه

خداوند در آیه شریفه ن والقلم و ما یسطرون به دو موضوع مهم زندگی بشر سوگند یاد کرده، قلم و آنچه می نویسد چون قلم و نوشتن سرچشمه آگاهی بشر هستند بنابراین دوران زندگی بشر را نیز به دو دوران «تاریخ و ماقبل تاریخ» تقسیم بندی کرده اند. دوران تاریخ بشر از زمانی شروع می شود که خط اختراع شد و بشر توانست دست به قلم شود همچنین در قرآن در دو آیه (قلم و علق) اشاره صریح به نوشتن و ثبت نموده است. پیشرفت علوم به نوعی به پدیده نوشتن و ثبت وابسته بوده است و انتشار علم و تکنولوژی از طریق ثبت و گزارش صورت می پذیرد. چرا که اگر تحقیقات و یافته های دانشمندان و علما، گزارش و ثبت نمی شد، هم اکنون امکان دستیابی و استفاده از علوم میسر نبود قدمت گزارش دادن شاید به تشکیل اولین هسته های اجتماعی (خانواده) برگردد، چون انسان های اولیه برای انجام امور روزمره خود مجبور بودند به صورت شفاهی نیازها و امکانات خود را به گوش دیگران برسانند که امروزه به آن گزارش شفاهی گفته می شود.

از زمانی که "خط" پدید آمد و زندگی اجتماعی شکل گرفت و پیشبرد اهداف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی احتیاج به تحقیق و بررسی پیدا کرد، لزوم تداوم و پیگیری مسائلی از این دست، اهمیت گزارش نویسی را مشخص تر کرد و ارتباط کتبی را ضروری نمود، تا هم مردم از نتایج و تحقیقات انجام شده با خبر باشند و هم مبنایی باشد برای این که آیندگان کار را ادامه دهند لازم است برای پاسخگویی در برابر مسئولیت ها، فعالیت های انجام شده بر صفحه کاغذ حک شود تا بتوان با مراجعه به آن در پیگیری و نظارت بر اعمال صاحبان حرفه در مواقع ضروری به عنوان سندی محکم، مطمئن و قابل دفاع بهره مند شد.

اما در مورد گزارش کارشناسی و ضرورت انجام کارشناسی می توان این گونه گفت که یکی از عوامل توسعه قضایی جلوگیری از اطاله دادرسی و تأمین حقوق مردم به نحو مطلوب می باشد از اسباب اطاله دادرسی می توان عدم آشنایی مراجعین نسبت به قوانین و مقررات

موضوع و مبانی فنی کارشناسی دانست به همین سبب کارشناس بایستی نهایت دقت و رسیدگی پرونده را داشته باشد چراکه در پرونده‌های مدنی این نظریه کارشناسی است که منجر به صدور حکم خواهد شد.

لذا با توجه به این مطالب کسب تجربه و حصول دانش فنی برای کارشناس ابزاری قوی و مطمئن به حساب می‌آید اگر چه تحصیلات دانشگاهی بخش اعظمی از مشکلات و نادانسته‌های کارشناس را پاسخگو خواهد بود لیکن تجارب و اندوخته‌های تجربی مکمل تحصیلات دانشگاهی می‌باشد، از این رو این مجموعه حاصل تجارب کارشناسی است که می‌تواند کمک قابل توجهی به کارشناسان رسمی قوه قضائیه نماید.

ارجاع پرونده به کارشناسان عمدتاً بر اساس تخصص دانشگاهی می‌باشد؛ لیکن دانستن مبانی و مفاهیم حقوقی و آشنایی با گردش کار پرونده‌ها و قرار گرفتن در سیستم قضایی کشور خود تجربه بسیار گران‌بهایی خواهد بود که در آینده به تأمین حقوق مراجعین به دستگاه قضایی کمک قابل توجهی خواهد کرد.

همچنین با توجه به توسعه روستایی که در گرو توسعه کشاورزی می‌باشد ورود در حوزه قضایی مربوط به این بخش پدیده جدیدی در قوه قضائیه می‌باشد که عمدتاً بخشی از مشکلات مراجعین را شامل می‌شود امروزه با توسعه شهرنشینی به قلمرو کشاورزان و روستایان، درصد زیادی از پرونده‌های قضایی را بحث تغییر کاربری اراضی باغی و زراعی تشکیل می‌دهد. به همین لحاظ حقیر با عنایت به ضرورت درست نویسی و تأثیر گزارش سالم بر روند دادرسی تصمیم بر نگارش این مجموعه گرفتم که می‌تواند در ایجاد وحدت رویه برای درست نویسی گزارش‌های کارشناسی نقش مؤثر ایفا نماید. امید آن است که با کسب تجارب ارزشمند گامی در جهت جلوگیری از اطاله دادرسی و تأمین حقوق مراجعین برداشته باشیم.